

SOVA ZANIKA NERESNIČNE OBJAVE V MEDIJIH

V preteklih dneh so bile v nekaterih medijih objavljene povsem neutemeljene in neresnične navedbe, domneve in namigovanja v zvezi z domnevno nezakonitimi primeri zaposlovanja v Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji in nezakonitih nadziranj slovenskih državljanov. Navedbe so žaljive, očitno zlonamerne ter škodijo ne samo delovanju agencije ampak tudi širše slovenski družbi, zato agencija v zvezi s tem objavlja naslednja pojasnila:

ZAPOSLOVANJE

Poslanstvo agencije opredeljuje 2. člen Zakona o Sovi kot pridobivanje, vrednotenje in posredovanje podatkov, pomembnih za zagotavljanje varnostnih, političnih in gospodarskih interesov države. Delo agencije je zahtevno, tehnološki napredek in spreminjajoče se geopolitične okoliščine pa postavljajo pred agencijo vedno nove izzive, ki jih lahko premaguje le z motiviranimi in visoko usposobljenimi kadri, zato agencija vlaga velike napore v postopke izbire kandidatov za zaposlitev. Agencija se trudi pritegniti in zaposliti najboljše kandidate, saj bodo le takšni lahko kos zahtevnim nalogam na področju nacionalne varnosti Republike Slovenije.

Agencija zbira prijave zainteresiranih kandidatov za zaposlitev na svoji spletni strani. Delovno razmerje v agenciji se lahko sklene brez objave oz. razpisa. Ko so izpolnjeni pogoji za pričetek postopka zaposlitve, se imenuje strokovna komisija, ki izvede postopek zaposlitve, pri tem pa so upoštevani merila in kriteriji, ki so določeni za vsako delovno mesto posebej. Komisija iz nabora kandidatov, ki so posredovali v daljšem časovnem obdobju vloge za zaposlitev v agenciji, izbere kandidata, ki se v postopku izbora izkaže najboljše. Vsi postopki zaposlovanja v agenciji so strokovni, zakoniti in pregledno dokumentirani.

Od 28. 9. 2018, torej v mandatu direktorja mag. Rajka Kozmelja, je agencija sklenila pogodbe o zaposlitvi z dvanajst osebami, od katerih jih je bilo šest izbranih v postopkih, ki so se začeli pred 28. 9. 2018. V tem obdobju je agencijo večinoma zaradi upokojevanja zapustilo petnajst uslužbencev. Agencija si prizadeva, da bi se bolj odprla javnosti in se tudi na področju usposabljanja povezovala z drugimi državnimi organi, načrtno gradila sistem izmenjave specializiranih znanj med državnimi organi ter tako stalno izboljševala kadrovsko oziroma strokovno strukturo agencije.

Maja 2019 je agencija z namenom pridobitve kar najboljšega nabora kandidatov prvič izvedla postopek javne objave, s katero je pozvala kandidate k prijavi za opravljanje nalog v agenciji. Agencija je pozvala najširši krog kandidatov k zasedbi devetih prostih delovnih mest, in sicer na naslednjih področjih:

- pridobivanje podatkov s tajnim sodelovanjem (1 DM svetovalec-pripravnik, 1 DM referent);
- informacijsko-komunikacijska infrastruktura, sistemi za pridobivanje podatkov in informacijska varnost (1 DM podsekretar, 1 DM višji svetovalec, 1 DM svetovalec-pripravnik);
- vrednotenje in analiziranje podatkov, priprava informacij, ocen in prognoz (2 DM svetovalec-pripravnik);
- pravna podpora, priprava predpisov in drugih gradiv (2 DM svetovalec).

Na objavljena delovna mesta se je prijavilo 878 kandidatov, od katerih jih 148 ni izpolnjevalo formalnih pogojev za zasedbo delovnega mesta, pet kandidatov pa je prijavo poslalo prepozno. V to kvoto niso vštete vloge, ki so bile poslane večkrat ali jih je posamezni kandidat poslal za več objavljenih mest.

Na opravljanje pisnega preizkusa je bilo vabljenih 725 kandidatov, in sicer:

- 27 za delovna mesta informatikov,
- 46 za delovni mesti v pravni službi,

- 456 za delovni mesti na področju pridobivanja podatkov in
- 196 za delovni mesti na področju vrednotenja podatkov.

Postopke so vodile komisije za vodenje izbirnih postopkov, ki so bile imenovane za vsako področje posebej.

Zaradi zagotavljanja strokovnosti kandidatov in zlasti izključitve vseh možnosti pristranskega obravnavanja kandidatov so bili pisni preizkusi anonimizirani, člani komisij pa osebnih podatkov kandidatov do konca pisnega preizkusa niso poznali. Izbirni postopek je obsegal pisna in psihološka testiranja, zaposlitvene intervjuje, kandidati za delovna mesta na področju pridobivanja podatkov pa so opravili tudi praktične preizkuse na terenu.

Pri izvedbi postopkov je agencija sodelovala s strokovnjaki iz Policije, s Policijske akademije, z Ministrstva za obrambo RS in iz Slovenske vojske. Celoten postopek izbire in vrednotenja kandidatov je bil verjetno najbolj celovito izveden zaposlitveni postopek doslej, kandidati pa so bili pri tem zagotovo najbolj podrobno preizkušeni, zato lahko upravičeno trdimo, da je agencija izbrala najkompetentnejše kandidate.

Agencija ocenjuje, da je približno 50 kandidatov primernih za zaposlitev v agenciji, od tega je zaposlitev ponudila 9 najprimernejšim, ostale pa bo ohranila v evidenci za prihodne postopke. Prva dva kandidata sta že zaposlena, preostali pa bodo zaposleni pod pogojem, če bodo postopki varnostnih preverjanj in zdravstveni pregledi uspešno zaključeni.

Agencija je prepričana, da je uspela zaposliti najustreznejši kader, ki ga za konkretna delovna področja ponuja trg delovne sile v Republiki Sloveniji. Agencija poskuša razumeti razočaranje neizbranih kandidatov, katerih znanje ali psihofizične sposobnosti niso prepričali komisij, a ne podpira načina odzivanja neuspešnih kandidatov, ki objavljajo na spletu dokumente v zvezi s postopkom izbire ali drugače manifestirajo svoje razočaranje.

Med potekom postopka javne objave se je sprostilo še nekaj delovnih mest, ki jih bo agencija poskušala zapolniti z novimi postopki za zaposlitev, v katere bo povabila kandidate, ki so se v postopku javne objave izkazali kot kakovostni in primerni za zaposlitev, pa jim agencija zaposlitve ni mogla ponuditi, ker ni imela na voljo dovolj razpisanih delovnih mest.

Agencija ocenjuje, da se je postopek za zaposlitev, v katerega je kandidate povabila z javno objavo, izkazal za učinkovitega in pozitivnega, prav tako tudi ustreznost v postopku pridobljenih kandidatov za zaposlitev, zato načrtuje, da bo tak postopek ponovila vsako leto. Ob tem poudarjamo, da je v vseh zaposlitvenih postopkih osnovno merilo strokovnost in ustrezne kompetence posameznega kandidata.

DOMNEVNO NEZAKONITA NADZIRANJA SLOVENSkih DRŽAVLJANOV

Objavljen očitok, da naj bi v Sovi prihajalo do številnih nezakonitih nadziranj slovenskih državljanov – brez pisnih (sodnih) odredb, je izjemno obtožujoča in neresnična navedba, ki agencijo predstavlja v luči samovoljnega represivnega organa, ki brez mandata posega v temeljne pravice slovenskih državljanov, kar je ne samo neresnično ampak diametralno nasprotje tega, za kar si v Sovi ves čas prizadevamo. Sova svoje zakonsko določene naloge izvaja učinkovito in v okviru zakonsko določenih pooblastil ter na podlagi pisnih odredb bodisi predsednika Vrhovnega sodišča bodisi direktorja agencije in izključno zaradi pridobitve podatkov, ki jih določa zakon. V agenciji se zavedamo, da je vsak poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine izjemno občutljivo dejanje, zato so postopki in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se takšna oblika pridobivanja podatkov izvede, izjemno strogi in vnaprej opredeljeni.

Sova zaradi zagotavljanja zakonitosti svojih ravnanj in dejanj izvaja več oblik internega nadzora, intenziven nadzor nad njo pa izvajajo tudi Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb,

informatijski pooblaščenec in varuh človekovih pravic – nobena od nadzornih oblik ali drugih nadzornih mehanizmov ni nikoli dvomila ali celo sklepala, da bi agencija kadarkoli nedovoljeno nadzirala ljudi oziroma posegala v njihove ustavno zagotovljene človekove pravice ali svoboščine. V preteklosti so bila v medijih že nekajkrat objavljena zlonamerna namigovanja o tem, da naj bi Sova nezakonito nadzirala slovenske državljane, vendar se je tako v internih nadzorih agencije kot v nadzorih pristojne komisije državnega zbora izkazalo, da so namigovanja v celoti neresnična in neutemeljena.